17 Μαΐου 2014

Εμμανουήλ Παπάς 1772 – 1821 στις 17 Μαΐου 1821, κήρυξη την επανάσταση από τις Καρυές του Αγίου Όρους

/ Ειδήσεις και Ανακοινώσεις

Φωτο: anthoulaki.blogspot.com

Σερραίος μεγαλέμπορος, τραπεζίτης και μέλος της Φιλικής Εταιρείας. Υπήρξε ο αρχηγός των εξεγερμένων Ελλήνων στη Μακεδονία κατά την επανάσταση του 1821.

Ο Εμμανουήλ Παπάς γεννήθηκε στο χωριό Δοβίστα Σερρών (νυν Εμμανουήλ Παππά) το 1772. Από νεαρή ηλικία ασχολήθηκε με το εμπόριο και απέκτησε μεγάλη περιουσία, παρά τις περιορισμένες γραμματικές γνώσεις του. Χρησιμοποίησε το αναμφισβήτητο κύρος του (και ως δανειστής των Τούρκων αγάδων) για να επιτυγχάνει ευνοϊκές αποφάσεις από την Οθωμανική Διοίκηση υπέρ των χριστιανών της περιφέρειας των Σερρών, οι οποίοι με την πάροδο του χρόνου απέκτησαν πολλά προνόμια, χάρη στις δικές του ενέργειες. Όταν το 1817 ο διοικητής των Σερρών, Γιουσούφ Μπέης, προσπάθησε να τον εκβιάσει για να του αποσπάσει ένα μεγάλο ποσό, αυτός κατέφυγε στην Κωνσταντινούπολη και χρησιμοποιώντας τις γνωριμίες του δικαιώθηκε. Επειδή, όμως, ο Γιουσούφ τον απείλησε με θάνατο αν επέστρεφε στις Σέρρες, αυτός παρέμεινε στην Κωνσταντινούπολη και ασχολήθηκε με τραπεζιτικές εργασίες.

Φλογερός πατριώτης, ο Εμμανουήλ Παπάς μυήθηκε στη Φιλική Εταιρεία στις 21 Δεκεμβρίου 1819 από τον Κωνσταντίνο Παπαδάτο, άνθρωπο του Αλέξανδρου

Υψηλάντη και αμέσως προσέφερε 1.000 γρόσια για την ενίσχυση των οικονομικών της. Όταν πληροφορήθηκε για το κίνημα του Αλέξανδρου Υψηλάντη στη Μολδοβλαχία και με προτροπή του ιδίου ναύλωσε το πλοίο του θρακιώτη καπετάνιου Χατζηαντώνη Βισβίζη και αφού το φόρτωσε με οπλισμό και άλλα εφόδια αναχώρησε στις 23 Μαρτίου του 1821 για το Άγιο Όρος, με στόχο να ξεσηκώσει τους Μακεδόνες κατά του Οθωμανού κατακτητή. Με κέντρο τη Μονή Εσφιγμένου, της οποίας ο ηγούμενος Ιωακείμ ήταν μυημένος στη Φιλική Εταιρεία, ξεκίνησε την προετοιμασία για τη μεγάλη εξέγερση.

Ο ανδριάντας του Εμμανουήλ Παπά στην Πλατεία Ελευθερίας των Σερρών Οι συγκρούσεις που έγιναν στον Πολύγυρο στις 17 Μαΐου μεταξύ Ελλήνων κατοίκων και Τούρκων στρατιωτών, τον ανάγκασαν να επισπεύσει την κήρυξη της επανάστασης από τις Καρυές του Αγίου Όρους, όπου οι μοναχοί τον ανακήρυξαν «Αρχηγό και Προστάτη της Μακεδονίας». Την 1η Ιουνίου κατέλαβε την Ιερισσό και προχώρησε προς τα ενδότερα της Χαλκιδικής. Σύντομα, τα Οθωμανικά στρατεύματα υπό τον διοικητή της Θεσσαλονίκης Αβδούλ Αβούδ ανέκτησαν τον έλεγχο της κατάστασης και μέχρι το τέλος Οκτωβρίου του 1821 κατέστειλαν την εξέγερση. Καθοριστική ήταν η Μάχη της Κασσάνδρας (30 Οκτωβρίου), όταν οι δυνάμεις του Εμπού Λουμπούτ κυριολεκτικά πετσόκοψαν τους άνδρες του Χατζή Χριστοδούλου. Ο Παπάς μόλις που πρόλαβε να σωθεί και απογοητευμένος από την έλλειψη συμπαράστασης από τους μακεδόνες οπλαρχηγούς αποσύρθηκε στο Άγιο Όρος.

Εκεί αντιμετώπισε τον κίνδυνο να συλληφθεί, καθώς οι μονές έχοντας συνθηκολογήσει με τον Αβδούλ Αβούδ, δέχθηκαν να του παραδώσουν τον Παπά για να τύχουν αμνηστίας και να απολαμβάνουν τα ίδια όπως και προηγουμένως προνόμια. Ένας μοναχός, ονόματι Κύριλλος, που ήταν επιφορτισμένος να τον συλλάβει, τον ειδοποίησε και έφυγαν μαζί με το πλοίο του Βισβίζη για την Ύδρα.

Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού κι ενώ το πλοίο περιέπλεε τον Καφηρέα, ο Παπάς έπαθε καρδιακή προσβολή και πέθανε σε ηλικία 49 ετών. Η κηδεία του έγινε με τιμές αρχιστρατήγου στην Ύδρα στις 5 Δεκεμβρίου του 1821. Στις 20 Νοεμβρίου του 1971 τα λείψανά του μεταφέρθηκαν και εναποτέθηκαν κάτω από τον ανδριάντα του, που βρίσκεται στην Πλατεία Ελευθερίας των Σερρών.

Ο Εμμανουήλ Παπάς υπήρξε μια από τις αγνότερες και ηρωικότερες μορφές του Αγώνα. Ανιδιοτελής, δαπάνησε όλη την τεράστια περιουσία του (300.000 δίστηλα τάλληρα) για τους σκοπούς της Επανάστασης και κατόρθωσε αν και αγνοούσε τη στρατιωτική τέχνη να διατηρήσει ζωντανή για ένα εξάμηνο την επαναστατική εστία της Χαλκιδικής.

Από τα οκτώ αγόρια του (είχε και τρία κορίτσια από τον γάμο του με τη Φαίδρα) τα τρία έπεσαν στον Αγώνα: ο Αθανασάκης Παπάς (1794-1826) πιάστηκε αιχμάλωτος από τους Τούρκους και αποκεφαλίστηκε στη Χαλκίδα, ο Γιαννάκης Παπάς (1798-1825) πολέμησε δίπλα στον Παπαφλέσσα και σκοτώθηκε στη Μάχη στο Μανιάκι (20 Μαΐου 1825) και ο Νικολάκης Παπάς (1803-1827) σκοτώθηκε στη Μάχη του Καματερού (27 Ιανουαρίου 1827).

Ο ανδριάντας του Εμμανουήλ Παπά στην Πλατεία Ελευθερίας των Σερρών
ΠΗΓΗ:
http://www.sansimera.gr/biographies/736#ixzz31ygv92X7

Πηγή:sansimera.gr